

Субота, 15 травня 1948 г.
Число 40 (192) Рік IV
Samstag, 15. Mai 1948
Nr. 40 (192) Jahrgang IV

Маршал проти конференції США й СССР

ВАШІНГТОН (РШТ, Радіо-Мюнхен). 13 травня. Втора на пресовій конференції державний секретар Маршал висловився проти спеціальної конференції США й СССР з приводу п'ятих, які стосуються інших країн. На його думку, погоджувати теперішні розходження можуть тільки ті інституції, які покликані для цього, наприклад, Рада Безпеки, Союзна Контрольна Рада в Берліні й конференція заступників міністрів закордонних справ, що опрацює австрійський мирний договір.

Маршал підкреслив, що Сміс не провів ніяких переговорів, ні дискусій, а тільки хотів пояснити СССР офіційні позиції США з приводу конфіліційних заяв і висловлювань та тим самим зближити враження, що вони викликали в СССР. Щодо конференції, то США вже досить добре навчені, що вони можуть безсумнісно припинити і тільки знову задати школи.

Енавді склав присягу

РИМ (РШТ, ГА). 12 травня. Сьогодні новий президент Італії Л. Енавді склав присягу на вірність конституції. Найперше він подякував своєму попередникові де Ніколі за його працю на посту президента.

Бурхливі вибори в Південній Кореї

57 забитих, не зважаючи на заходи безпеки — СССР нібито готується вивести свої окупаційні війська — Тиск на США з боку СССР

СЕОЛ (ЮП, АП). 10 травня. Вперше в історії Кореї відбулися унітарні загальні вибори. Під наглядом комісії ООН з мільйонів виборців (з них приблизно третя частина неписьменні) вдали участь у виборах до національних зборів Південної Кореї (американська окупаційна зона). У північній соювіській зоні ще 16 лютого проголошено демократично-народно-республіку Кореї і «північнокорейський народний комітет», заснований 1945 року, проголошено «незалежним всесорейським урядом». В південній Кореї під час теперішніх виборів будуть обрані спочатку 200 депутатів до Національних Зборів, що утворять потім уряд. За одностайним повідомленням пресових агентств, участь населення у виборах велика. Крім окупаційних американських частин, 60.000 членів добровільців перебрали на себе важку кандидатуру виборців, виборчих урядовців і виборчих працівників.

З нагоди виборів головнокомандувач соювіської зони заявив, нібито приготування до введення соювіських військ із Кореї відкинута. Цим самим він посередньо закликав США одночасно оголосити свою зону, як уже раз говоралося в соювіській промові на Сесії

ООН минулої осені. Як повідомляють, уряд Північної Кореї вже має війська чисельністю 150.000 воїнів.

Прикра ситуація США

ЛІДЗ (Англія, Дена). Консервативна газета «Йоркшир Пост» гадає, що після вигнання американців корейські комуністи згодом стануть володарями країни. Соювіська постановка вивести свої війська з Кореї поставила американців перед важким рішенням. Тертя між обома країнами небезпечно збільшилося, і Соювістські намагаються поставити США в прикрі ситуації на Далекому Сході. Після поразки Соювістів в Європі і наслідком італійських виборів вони напевно сконцентрують відтепер свою увагу на Далекому Сході.

НЬЮ-ЙОРК (Дена-Ройтер). Б. достатньо відстав притискувати, що Корея — це крива соювіського маневру, який на випадок успіху Соювістів може бути використаний і в Німеччині, — пише «Нью-Йорк Таймс» в понеділкову числу. Тактика, що в застосовує Соювістський Союз в Кореї, повторюється вже тепер в Німеччині. На думку газети, сюди виходять утворення маріонеткового режиму як «загальнонімецького уряду», що має перебрати керівництво країною, та організацію німецької національної армії, як тільки настане для цього відповідний час.

Люїджі Енавді — президент Італії

РИМ (Дена-Ройтер). 11 травня. У вікторію учасників, від час четвертого голосування, депутатів обох палат Італійського парламенту обрали Люїджі Енавді на посаду президента Італії. Енавді одержав 618 голосів, Вікторіо Орландо-320, 28 бюлетенів були не заповнені.

Люїджі Енавді народився 1874 р. Досягав був міністром фінансів. Енавді вивчав правничу, економічну та державну науки, закінчив дисертацію доктора юридичних наук і одержав призначення на професорську катедру фінансової економіки в Туринському університеті. Поруч з цим він займався економічною і соціальною політикою своєї країни і з того часу, як в 1919 р. він одержав місце в сенаті, він посідав значний пост в економічному і політичному житті Італії. Бувши вже 60-літнім чоловіком, Енавді змінив свій фаз на фаз журналіста. Після повалення фашизму Енавді

приєднався до християнсько-демократичної партії, однак незабаром з неї вийшов знову, бо його обіймавала партійна авіанавіст. Все ж він прийняв призначення на пост міністра фінансів і був, крім того, з травня 1947 р. заступником прем'єра-міністра в кабінеті де Гаспері.

РИМ (АП). Головним кандидатом на виборів був граф К. Сфорца, запропонований християнськими демократами. Е. Ніколі, дотеперішній президент, що його підтримував народний фронт, і колишній міністер фінансів Л. Енавді. Під час першого голосування ні один з кандидатів не одержав достатньої кількості голосів. У другому турі граф Сфорца, що одержав трохи більшу кількість голосів, ніж його суперники, аним свою кандидатуру. В третьому турі Л. Енавді одержав найбільшу кількість голосів.

Сенсаційний обмін нотами між США й СССР

Конфіденціальні розмови між Б. Смісом і Молотовим — Виразна мова американської заяви — Советська пропагандивна відповідь

ЛОНДОН (Дена-Ройтер). 11 травня. В одній ноті уряд США запропонував соювіському уряду обмінятися думками з приводу розходжень у поглядах між обома країнами. За повідомленням московського радіо, Соювістський Союз прийняв цю пропозицію.

Американська нота, опублікована щойно тепер, походить з 4 травня, коли американський посол в СССР Б. Сміс передав її Молотову. В ній, між іншим, говориться, що занепокоєння і водночас рішучість американського народу посилюється з приводу показного ворожого наставлення соювіського уряду супроти програм європейської відбудови.

Політика уряду США в міжнародних справах прибрала віднедавна досить рішучого характеру, відповідно з вимогами часу. Цю політику підтримує більшість американського народу, і вона провадитиметься, моваля, енетійно й надалі.

Уряд США бажає а'єсувати, що США не мають ніяких ворожих або агресивних намірів проти

Соювістського Союзу, його політика побудована так, що вона ні в якому разі не може мати негативний вплив на інтереси СССР, якщо СССР прагнуче жити в мирі з своїми сусідами. Заява визначає теперішній стан американсько-соювістських взаємин, як «джерело тяжких розчарувань американського народу та уряду».

ЛОНДОН (ЮП). «Соювістський уряд вітає бажання американського уряду полішити взаємини між обома країнами і погоджується на пропозицію розпочати дискусію з приводу пологдження розходжень, що існують між нами». — заявив Молотов американському послу в відповідь на ноту США.

В його заяві говориться, що Соювістський уряд не може погодитися з американським поглядом, нібито причина теперішнього незадовільного стану соювісько-американських взаємин і загострення міжнародної ситуації криється в соювіській політиці у Східній Європі і посиленні соювіського впливу.

Як твердить натовість Молотов, теперішній незадовільний стан соювісько-американських взаємин і міжнародного напруження — це «наслідок політики уряду США за останній час». Заходи американського уряду в справі розбудови мережі військових, морських і повітряних баз у всіх частинах світу, відносно з сусідніми областями СССР — ось нібито, насамперед, причина цього тертя. Преса і членів офіційні особистості в США відверто, моваля, заявляли, що створення цих баз ставить собі за мету оточення СССР. Далі соювіська заява виступає проти недавно

заснованого союзу п'ятих західно-європейських країн, що нібито не служить засобом самооборони. Наприкінці в заяві сказано: «Соювістський Союз може тільки вітати констатувати американського уряду. Він сподівається, що буде можливість знайти заходи, щоб усунути розходження між нашими країнами і відновити добрі взаємини, що відповідають інтересам наших народів, а також сприятимуть зміцненню світового миру».

Трумен: політика США залишається незмінною

ВАШІНГТОН (АП). 11 травня. Офіційно висловившись з приводу американської ноти, Трумен сказав, що ця кроком американський уряд не почав новий курс своєї політики. Мета ноти — «недвозначно повістити, що США не мають ніяких ворожих або агресивних намірів проти Соювістського Союзу». Далі нота висловила, що американська політика останніх місяців і тяжко здобула підтримку величезної більшості американського народу. Цю політику Америка підкреслено продовжуватиме також і надалі.

Бедел Сміс здивований

БЕРЛІН (АП). 11 травня. Іхавши до Франції на відпочинок, американський посол у Москві Бедел Сміс у вікторію зупинився переїздом у Берлін. Він сказав, що під час розмови з Молотовим вони не домовилися ні про час, ні про місце для нових американсько-соювістських переговорів. Він, Бедел Сміс, ще не бачив російської версії своєї розмови з Молотовим. Він змивався, почувши, як росіяни порушили дипломатичний звичай збереження таємниці, опублікувавши зміст переговорів; цього вони, за його словами, досі не робили.

Приготування до утворення скандинавського блоку

Неофіційні наради прем'єр-міністрів — Плани укладення воєнного договору

СТОКГОЛЬМ (Дена-Ройтер). 10 травня. Прем'єр-міністри трьох нордських країн — Швеції, Норвегії, Данії — зібралися в неділю в шведській столиці на неофіційні наради з приводу політичного становища. Згідно з невідомими повідомленнями, міністри планують заснувати регіональний блок Скандинавії, а також митний союз, що мав би привести до Брюссельського пасту п'ятих держав.

Такого роду повідомлення підтверджуються ірмованими трьох нордських прем'єр-міністрів на 18 партійному конгресі шведських соціал-демократів, що відкрився минулої неділі в присутності 500 шведських делегатів і представників соціалістичних партій Франції, Швейцарії, Голландії, Великобританії, Чехо-Словаччини, Австрії і Німеччини. Шведський прем'єр Т. Ерландер сказав, що напруження в світі відслідок серед скандинавських народів почуття братерства. Треба перевірити, — сказав він, — чи теперішні домірні і взаємна дружба може стати міцною основою практичної співпраці. В економічній галузі експорту вже розпочали наради.

Норвезький прем'єр-міністер Е. Гергардсен теж висловився за тісний економічний співпрацю скандинавських країн. Його мета — об'єднання незалежності і свободи трьох країн. Данський прем'єр-міністер Г. Гедтофт підкреслив, що Скандинавія мусить співпрацювати, бо ніхто не може ігнорувати факту, що загрозла нинішній скандинавській країні водночас означає загрозу для інших скандинавських країн.

СТОКГОЛЬМ (БЕС). 11 травня. Сьогоднішнім міністер закордонних справ Удден запропо-

нував, щоб три скандинавські країни уклали воєнний договір. Такий союз мав би за мету боронити незалежність трьох країн і не був би спрямований ні проти кого, — заявив Удден.

Коментарі преси про паневропейський конгрес

ПАРИЖ (Дена-Ройтер). 10 травня. Паневропейський конгрес був у неділю, зрозуміла річ, в центрі уваги світової преси. Тоді ж консервативна газета «Ле Пеі» висловило своє здивування з приводу заклику Черчіля до французького народу забути ненависть до німецького народу, незалежний «Комба» вітає газзську конференцію, як крок вперед до миру, натовість комуністична «Юманіте» відкидає конгрес, як «зібрання міжнародних реакціонерів».

ЛОНДОН (Дена-Ройтер). Більшість британських газет вказують на різницю в поглядах Черчіля та інших прихильників об'єднаної Європи. «Таймс» гадає, що тільки майбутнє покаже, якою мірою промова Черчіля може бути напрямною нової схеми міжнародного уряду. Кореспондент лейбористського органу «Дейлі Геральд» твердить, що голландський соціаліст Бругманс своїми вимогами негайного утворення панонаціональної організації викликав білий оплеск, ніж Черчіл. Погляди про шляхи і засоби утворення об'єднаної Європи, алається, розходяться.

МОСКВА (Дена-Ройтер). В коментарі «Правда», між іншим, говориться, нібито заклика Черчіля утворити «Свою чені Штати Європи»

Рецидиви вчорашньої «дружби»

Що більшість неперервності майстри пропаганди — загальнодогом річ. Найменший недогляд, найдрібнішу помилку демократичного світу вони спритно використовують для своїх намірів, роздмухуючи й, якщо наважаться до доцільно, до розмірів великої події і таким чином, викликаючи жаргон соювіської преси, «обробляють» суспільну думку у вигідному для себе напрямі.

Нині вони зчинили галас навколо американської заяви про теперішній незадовільний стан соювісько-американських взаємин, надавши сенсаційного розголосу конфіденціальним розмовам між американським послом в СССР Смісом і Молотовим.

11 травня, протигот цілого дня, всі соювіські і підсоювіські радіостанції багаторазово мовили передавали стереотипний текст ТАССУ «До соювісько-американських взаємин». Це зробило свій ефект. Західна преса й радіо заговорили про «готовність СССР обговорювати розходження в поглядах між Соювістським Союзом і США». Деякі газети навіть бомбастно проголосували: «Кінець холодної війни», «Надія на мир», «Молотов сказав ТАК» і т. інше.

В декого на Заході таки кинула пан'ята! Варто лише Молотову демократично заявити: СССР, моваля, завжди обстоював і обстоює миролюбну політику і тому вітає американську готовність до переговорів, як західний обиватель впадає в стан підлашної афектації, ладен вірити «сталінським словам», забуваючи «сталінські діла», знов і знов поступавшись перед Кремлем.

Але дійсність, кажути, протриває, і теперішні американські державні мужі, здається, вже остаточно обміняли розумелську політику за доброземство СССР. І рецидиви, на жаль, ще будуть вимати і якийсь час, мабуть, повторюватимуться в інших, малозначиміших формах.

А втім, виступ Маршала в цій справі перекреслює всі кон'юнктурні розрахунки Москви. Щоб вона не могла безсумно спекулювати на чужій грі США, він відверто виступив проти скликання конференції США й СССР для вирішення питань країн континенту третього-наварсусного.

А. РОМАШКО

Заколот серед соювіських воїнів

ГАМБУРГ (АП). 11 травня в Перлеберзі, за 40 км. від кордону між соювіською і британською зонами, в одному соювіському військовому закладі постав заколот. Заколотники розстріляли одного офіцера і поранили 3-х воїнів. Соювіське військо й німецька поліція розшукують дезертерів.

Конфіскація американських залізниць

ВАШІНГТОН (ЮП). 11 травня. Уряд США перебрав на себе відповідальність за конфіскацію залізниць, щоб уникнути небезпеки страйку залізничників, бо такий страйк міг би паралізувати весь залізничний рух в США.

Стан облоги в Єгипті

КАІР (РШТ). 13 травня. В Єгипті мора оголошено стан облоги. Єгипетські війська концентруються на кордоні Палестини, щоб «відбити комуністичну атаку на Палестину».

Скрипник і Хвильовий

(Думки до п'ятнадцятиріччя смерті)

Масовим терором і голодом, розстрілом українського Відродження, розпачливим самогубством Скрипника і протестуванням пострілом Хвильового оформився епілог українського комунізму, як ідейно-політичного руху. На Україні 1933 року відбулися похорони однієї з найбільш і найнебезпечніших ілюзій сучасного людства.

Про світове значення цього явища можна буде говорити лише тоді, коли ми його дослідимо і зрозуміємо, і якщо чужинці не зроблять цього без нас і скоріше за нас. З 1938 року немає більше українського комунізму — є тільки комуністичні маси і креатурні Чужої душової чи імперіалістичної сили. Вбачаючи в комунізмі, а особливо в російській його домінуючій формі, основного ворога України, ми не можемо простити нікому із тих наших людей, які, засліплені раз марксо-ленінською догматикою, пробують ще раз примостити її в український політичний багаж, кого ані боротьба Хвильового, ані самогубство Скрипника нікому не навчили.

Але, з другого боку, треба бути психологічно тупоголовим гітлерівським фельдфебелем або ж москвинським комісаром у поліції, щоб ставитися до трагічної історії колишнього українського соціалізму і комунізму так, як ставиться до нього мертва частина нашої еміграції. В мертвої душі не може знати відродженцями добро, і зле великої історії народу — лише власна роздальність тієї душі. Лише мати лаху живущих, аніж ніякої — каже один видатий сучасний німецький публіцист. Бо хто не має жадного минулого, той не має жадного майбутнього. Коли німці сьогодні може так говорити про націонал-соціалізм, який кинув Німеччину в безодню моральної і матеріальної руйни, то в цьому ми бачимо незвичайну історичність німецького народу. Історичність мислення — це ознака тієї сили, що здатна обняти зором як вершини злетів, так і бездно підвалин народу.

Історичний (тобто вже минулий і зниклий) український комунізм має за собою не тільки страшний безодні, а й деякі злеті. Відважилось ствердити, що в його добробуті є і щось позитивне. Це позитивне не тільки в тому, що під прикриттям українських комуністів удалося виконати УСРР двадцятих років українським змістом — від Дніпрестау до Академії Наук, від ліквідації української неграмотності до виконання сотень тисяч нових видів української фізичної інтелігенції. Може ще більше значення має те, що в вадрах покійного українського комунізму виконані новий неорівнісний тип української людини, тієї Агати, що покликала, як писав Хвильовий, бути потрібником і українського, і світового комунізму, що покликана змагатися проти всіх форм бюрократично-імперіалістичного поневолення, що рве кайдани рабської палестинської, виконавши відами психіки і що прагне відкрити думати і почувати.

Скрипник і Хвильовий представляють два різні типи українського комунізму, хоч Хвильовий ані початком, ані кінцем свого життя і діяльності, ані їх загальним підсумком не може бути включений нічим до комунізму, Скрипник націоналіст, Хвильовий — романтик. Один космополіт, вихований на Марксі, Драгоманові, Пасхалові і Леніні, а другий насвербіс націоналіст, що від Драгоманова перейшов через Енгельса, Лабріолу і Маркса, поклавши російську політичну школу і одразу вибираючи на свій власний український шлях шукати. Старше і молодше покоління. Історія провела „створеного“ Скрипника через школу російської соціал-демократії і більшовизму, Хвильового ж шлях через школу української національної революції і Центральної Ради. Скрипник разом із Леніном творив найдогматичнішу партію світу, щоб

останній роки життя присвятити розбудові України і заплатити за це життям. Другий — разом з українськими козаками, а потім з українськими комуністами, а ще пізніше з українськими мистцями творив з самого початку українську метрополію, і теж заплатив за це життям.

Історія захотіла так, щоб старша русифікована генерація провадила війну з молодшою, часто національною генерацією і щоб старша програла цю війну молодшій. Старий більшовик Скрипник після війни з Хвильовим зійшовся з ним на ті самі праці по розбудові українського республіканства і в тілі самій мав. Що сталося в душі інтернаціонального комуніста Скрипника за роки Російського Відродження? Здається, що його послідовний інтернаціоналізм і раціоналізм логічно диктували йому розбудову української держави на рівних правах з російською комуністичною державою. Коли національне питання не могло стояти перед ним в умовах дореволюційного російського підпілля, для якого повалення парату і соціалістичний переворот були альфою і омегою, то в умовах будівництва УСРР, для людини, що була інтернаціоналістом, але ніколи не була російським імперіалістом, цей висновок був неминучим. Людина великого формату, Скрипник з властивим йому розмахом, силою і діловістю заходився будувати українську соціалістичну советську державу — від війська (червоне козацтво) і української юстиції — до будівництва українських шкіл по всій Східній Європі й Азії, де був хоч десяток українських дітей. З розмахом дійсно державного мужа він українизував місто, виконуючи одну із заповітів мрії Драгоманова. Він зробив те, на що не здатна сучасна еміграція, а саме: зібрав українських учених з обох боків Збруча і уможливив їм вироблення соборного українського республіканства, ствердивши його українською державною печаткою, як „основний закон“ (своєрідну конституцію) української державної мови. Йому вистачало

авторитету старого більшовика, характеру підлітного борця, упевненості і таланту українця, щоб маріонетковий пост українського міністра виконати реальним українським державним змістом. Сталин назвав це „грехопадінням“ Скрипника і викреслив „старого більшовика“ із списку „святих“.

Той факт, що Скрипник спершу громив хвильовизм і шумським за національний ухал, зобов'язував цю ідейну людину до послідовного здійснення інтернаціоналізму на практиці УСРР. Він не помітив, що його російські товариші-інтернаціоналісти визнали повернення і фальшивими банкротами у своїх інтернаціоналізм і що перші ж труднощі СССР і перші успіхи УСРР перетворили їх на імперіалістів, гірших від Пуришкевичів і Валутинів. Ця невидишність спричинила боротьбу Скрипника проти Хвильового і його дещо спізнаний прихід на авансцену Українського Відродження. До великого історичного фінішу — до могили українського комунізму і до весни українського Відродження він прийшов своїм шляхом послідовного матеріаліста-інтернаціоналіста на якийсь історичний „місяць“ пізніше Хвильового. Ми не знаємо, які ідейні підсумки свого бурхливого життєвого шляху забрав із собою в могилу Скрипник. З його творів бачимо ясно, що збрив марксизму-ленінізму він викривав в російському більшовизмі імперіалістичне ядро. Але чи задумався він над глибшою проблемою, чи поставив він під сумнів рацію самого істотного зерна комунізму як соціальної й універсальної ідеї?

Зато Хвильовий — цей романтик життєвої української сили, ніколи не спускав з ока шовіністичного вояки в російській інтернаціональній шкурі, і то навіть тоді, коли ще був визнавав наукового соціалізму. Головний ідейний подвиг Хвильового не тільки в гаслі „геть від Москви“, яке лунало на Україні не раз ще й до нього, не тільки в його денні метрополітній самостійній українській культурі.

Ідейний подвиг Хвильового полягає в тому, що він методом логічного пізнання розкусив зерно комунізму як світової ідеї і викрив його, так би мовити, раковий характер — той своєрідний абсурдний страшний процес бюрократичного переродження „загального“ в тоталітарне — „інтегральне“. Він так і сказав в одному творі, що на зміну світового мільярдеру соціалізму і комунізму приволодуть на трон світової імперії світового чиновника — найменш шикетного, найбільш бездушного і жорстокого типу володаря. Хвильовий викрив не тільки в советському, а і в європейському науковому соціалізмі його смертоносну бюрократичну суть, що утворює соціальну планову машину під імперіалізм і доводить її до універсальної абсолютності на погібть індивідуальності.

І як людина, що виросла в атмосфері не російської соціал-демократії, а великої національної революції, він мав перед очима негаснучу візію Молодої України, що найгого очач починала лет у високості грядущої історії, складаючи один за одним мертві баласти рабської психіки, малоросійства, провинціалізму, соціальної недорозвиненості. На скроні ідеї „прекрасної ювілей“ — України — червоного крива від кулі бездушного більшовицького раціоналіста доктора Тагабата. Цю кров ми бачили і на скроні поета 13 травня 1933 року, коли він, покій українського неподільного серця і моралі, самою поклав своє життя у велику всенародну „гробницю“ 1933 року, але поклав не як феліа, а як романтик і лирик нового Українського Відродження.

У всякому разі проваджені супроти скаженого опору Москви динамічні темпи українзації пролетаріату і міста, відважно очолювані Скрипником і Хвильовим, а також контраста Хвильового проти бюрократичного інтегрального ядра „наукового соціалізму“ і комунізму входять позитивним складником у сьогоднішню програму нашої боротьби, та й само як і погляди Хвильового на психологічну структуру нового типу громадянської і культурної людини. Не говоримо вже про те, що і Скрипник і Хвильовий своїми надзвичайними кулями, шляхом самопожертви влучили в саме серце тоталітарного комунізму.

Ю. ДИВНИЧ

Україна за залізною заслоною (радіопотатки)

Всесоюзні змагання в важкій атлетиці. 11-13 травня в Києві відбулися всесоюзні змагання з важкої атлетики. До столиці України з'їхалися атлети з усіх советських республік. Серед них членом світу Григорій Новак, заслужений діяч спорту Олександр Божко та інші советські рекордсмени. Всього в змаганнях взяла участь 200 атлетів. Третина з них — українці.

Зрощення Шкодицької височини. Козаки Одеси, поблизу Хаджибейського лиману, ведуть т. з. Шкодицьку височину, що займає площу завбільшки в 1400 гектарів. Піднята на 60 метрів вище від рівня моря, ця площа майже собою гола пустеля. Останнім часом виконують заходи, щоб зростати ці 1400 гектарів землі і утворити на ній своєрідні садиби та кохання. На потреби для цього спорудження асфальтовано 16 мільйонів рублів.

На газопроводі Дніпро-Київ. Не зважаючи на брак робочої сили в колгоспах, тисячі колгоспників Тернопільської, Кам'янець-Подільської, Вінницької, Житомирської та Київської областей призначено до роботи на магістралі газопроводу Дніпро — Київ, де вони копають траншеї. Як повідомляє Київська радіостанція, і тут запроваджено „содмагання“ та „перевиконавання“ виробничих норм.

„Фархад і Шірін“ — подарунок від України. Днями уzbekий народ святкуватиме 500-ті роковини великого uzbekського поета Алішера Навої, що жив і творив у XV столітті. Українська делегація, вирушаючи на це свято, веде з собою подарунок uzbekському народові від України — поему Алішера Навої (10.000 рязів), що її на українській мові переклав Микола Вахал — „Фархад і Шірін“.

„Плем'я джунглі“. У квітневому числі журналу „Вітчизна“ надруковано повість молодого українського письменника Дмитра Ткача. Тема повісті — відбудова зруйнованих підпілля шахт у Крипторізькому басейні.

Москва видає твори українських класиків. Московські видавництва запланували видати в 1945 році по кілька томів перекладених на російську мову Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Івана Тобілевича, Павла Мирного та Ольги Кобилянської.

На полях України. Хоч більшовики десь-у-десь дзвонять про перевищення виробничих норм у тих чи тих колгоспах, однак сівбу ярових на 10 травня виконали лише на 84%. Останнім часом сівби пізні культури: кукурудзу, просо, гречку. Означена має добрий нагляд у південних областях України, де то ознака пшениці вже викладають колос. В Київській, Житомирській, Вінницькій та Кам'янець-Подільській областях спостерігається велика загроза для бурякових плантацій з боку довгоносика. Боротьба з ним швидким шелем посилюється. До Житомира прибула спеціальна ангігрупа, щоб з літаків оббризувати бурякові плантації розчином хлористого барію.

Малій інформатор

Напруження в Берліні послабне?

БЕРЛІН (АДН). 11 травня. На регулярному засіданні шефи союзницьких штабів Берліну в понеділок вирішено скликати засідання чотирьох німецьких комендантів на п'ятницю. На цьому засіданні визначать також дату наступної зустрічі заступників комендантів.

„Хай живуть...!“

ЛОНДОН (Лена-Рейтер). 10 травня. Суботнє засідання італійського парламенту порушувалося вигуками з лівого крила: „Хай живуть мученики Греції!“ і з правого боку: „Хай живуть італійські воїни в Советському Союзі!“ Заворушення сталися тоді, як Герраччі, колишній голова Законодавчих Зборів, поставив запитання, чи італійський уряд дозволить зупинитися в Італії групі греків, висланих в Аргентину.

Засіб советської пропаганди

ГЕССЕН (Дана). 10 травня. Як викладає в одного з відомих геосенських міністерств справ, починаючи з листопада минулого року, стан здоров'я німецьких полонених, що повертаються з СССР, поліпшився. Виходячи з советських звісток почали посилати полонених до таборів відпочинку через те, як їх мають швидко лікувати.

Демонстрація проти фінських комуністів

ГЕЛЬСІНКИ (ЮП). 10 травня. Фінські соціал-демократи вирішили порвати угоду про коаліцію з двома іншими урядовими партіями (ліберальною партією і комуністами). Угода існувала вже третій рік. Це рішення не означає, що соціал-демократичні міністри покинуть кабінет, а його можна вважати лише за демонстрацію проти комуністів. Кабінет Пеккала, гадають, залишатиметься незмінним аж до парламентських виборів (1 липня).

Жидівська воєнна позика в Палестині

ТЕЛЬ-АВІВ (ЮП). 10 травня. На масових зборах в неділю жидівський прем'єр і міністер оборони Давід Бен-Гуріон заявив, що через тижень жиди проголосять свій перший військовий уряд за останні 2000 років. Жидівська держава перебуває, мовляв, під загрозою на півночі, сході і півдні, тоді як на заході ще й досі патрулюють британські війська.

А. Бен-Гуріон захвилював населення

Черчїл — почесний доктор університету в Осло

ОСЛО (РШГ). 13 травня. Вістону Черчїлу, що перебуває тепер в Осло, присвоєно звання почесного доктора місцевого університету.

„Голос Європи“

ГААГА (ЮП). 10 травня. Під час останнього пленарного засідання пленарного конгресу в Гаазі ухвалено резолюцію утворити „Європейський культурний центр“, який передбачає радіотрансляції „Голос Європи“. Про місце осідку цієї культурної організації ще не вирішено, однак виразно зазначено, що вона не підлягає контролю ніяких урядів.

Жадної зустрічі великих трьох

ВАШІНГТОН (ЮП). 10 травня. Ні Сталін, ні Жадна інша провідала особистість Советського Союзу не запропонували зустрічі державних голів Америки і Росії, — заявила президент США Труман.

Грецький уряд реорганізовано

АТЕНИ (Лена). 10 травня. Реорганізація грецького уряду закінчилась у п'ятницю. Того таки дня всім новим міністрам склався повсюдний грецькому королю. Чотири з цих міністрів належать до ліберальної партії, а чотири інші — до народної.

Другий з'їзд Союзу Українських Ветеранів

8-9 травня цього року в Етлінген відбувся другий З'їзд СУВ. Від 41 відділу прибуло 97 делегатів та багато гостей. З'їзд одержав привітання від 25-ти організацій і окремих осіб, зокрема від президента уряду УНР, укр. комбатантських організацій Франції, Канади, США, Бельгії, Туреччини, УСС, Закарпатських Січовиків, УНГА, УВК, Давид Галичина, ЦПУЕ, СУВ, УРДП, УНДС, від Архипескопа Никанора, Іжжен ера Ласюка (США) тощо. Привітання від президента З'їзд вислухав стоячи, під бурхливі оплески.

З великою увагою З'їзд Ветеранів працював 8. 5. і 9. 5. аж до 5-ти годин наступного ранку. Прослухано ряд заїтія.

Внесено ряд постанов щодо дальшої праці організації, видано дозвіл до українського громадянства тут на чужині, до українських ветеранів першої і другої світової війни, та ветеранів всього світу. З'їзд одолуємо вітам політичне об'єднання навколо Національної Ради та Уряду УНР і вишні рішення підпорядкуватись єдиному керівництву

нашому Урядові та допомагати йому всіма можливими засобами.

З'їзд затвердив статут організації, образ Ралу, Суз і КК. Головою СУВ обрано б. Командарма Армії УНР і УГА ген. полк. М. О. П-ка, головою Сузу — г-х. В-кого, головою КК — г-х. П. Н-го.

Найурочистішим моментом З'їзду було посвячення 9. 5. прапору Головної Управи СУВ священиками, православної та греко-католицької, перком.

На площу вийшла першою процесія, вийшли строєм учасники З'їзду, члени місцевого відділу СУВ, місцеві пластуни і члени СУМ та численні місцеві таборники. В почесній варті з своїми прапорами стали прапороносці окремих відділів СУВ.

Господарі табору Етлінгену з місцевим відділом СУВ створили найкращі умови для нормальної і успішної праці З'їзду, за що З'їзд висловив їм сердечну подяку.

Таборники Етлінгену були свідками великого свята і великої історичної події не лише нашої еміграції, а й всього Українського Народу. Делегати З'їзду.

За останні місяці друковані розмови про Хвилювого набрали такого несприятливого характеру, що ввести в ті розмови принаймні хоч якийсь „порядок дня“ стає konieczною необхідністю. Хоча б тому, що на біжучий рік припадає п'ятнадцятилітня (13. V. 1933) річниця його, будь-що-будь нещодо смерті, яка збігається з річницею організованого московським урядом жорстокого голоду, що завдав нашому національному організмові таких невимовних (і не лише біологічних тільки) втрат.

I.

До речі було б пасамперед спитатися і про ті голоди, що відіграли певну роль в самогубстві Хвилю-

Б. СТОЯН

Микола Хвилювий

(1933 — 1948)

Зимовий Похід. Що ж дивного, що порог скерував саме в цю Ахілову п'яту увесь свій багатоактний хист, увесь свій незрівняний імперіалістичний інстинкт, увесь ретельний державницький досвід. Треба визнати, як би не боляче нам не було, що успіхи його на цій „фронти“ є величезні, певно більші, ніж він сам сподівався.

Пересічний мовознавець 20-25 років, навіть з вищою освітою (розу-

в'янути в бляшану коробочку з етикеткою, Часом не падає за дачу про квадратуру кола, часом Сізіфову роботу, часом ще жвава жертва сама вершить від такої операції—дарма: з хахлацькою впертістю операція ця мусить бути зроблена. Бо інакше примітивістично оточення би і страшило би рештки здібності думати в сфері так притаманній йому „мужицької арифметики“.

А треба вже раз погодитися, що в нашій історії існують постаті, для яких розуміння самої по „мужицької арифметики“—рішучо не вистачає.

III.

Перш за все треба забути про етикетки і про коробочки. У випадку з Хвилювим вони будуть так само неспівмірно малі, як у випадках з іншими (не багатьма) того ж порядку постатями. Бо і Хвилювий—не „член партії“, не „одні з...“, навіть не „громадянин“. Хвилювий—постать, особистість, жива людина з тих небагатьох живих людей, що їх фізична смерть не перешкоджає їх дальшому національному життю.

Тому то, в цих випадках, жадна арифметика (з марксизмом і діалектикою включно) нічого не допоможе. Член партії?—так. Революціонер?—так. „Комунар“?—так. Але одночасно і з другого боку: злісний ухильник?—так, „контрреволюціонер“?—так, „буржуазний націоналіст“ (навіть „хвилюст“)?—так. Врешті—о жаж—перший (по кирило-методіях) український месіастизм?—так.

Ніби самі по собі протиріччя, самі по собі антитези, самі по собі протилежності. Та все це—зовнішнє, бо внутрішнє ядро істини Хвилювого є спитетичне до монолітності.

„Сам хвилюється і — інших хвилює“ — з політичним жалем констатував колись найогидливіший совєтський урядовець „з місцевих жителів“, давно вже зліквідований держиморда Затонський (до речі фактичний виконавець руйнування Братського Манастиря у Клепії). Що

„сам хвилюється“, — не було б шовінізмом. Найгірше, що „інших хвилює“, цебо ж є постать, в якій акумульована енергія, що збузкує енергію оточення. І ця властивість Хвилювого певний час відгадала сон з полів павії — страшно вимовити — у самого кремльського „батька народів“. Де ж пак „хвилювання“ і „різв'язі“ там, де державною засадою було і є „благоденство на всіх язиках“!

Тут не місце спинятися на окремих аспектах дуже складної постаті Хвилювого, зокрема на темі Хвилювий — письменник. Окреслено й підкреслено лише одні — на нашу думку — найістотніший аспект: Хвилювий — людина політичного думання і політичного діяння, що можна було б уняти короткою формулою Хвилювий — політик.

В нечисленній галерії наших, навіть фахових, політиків за останнє чвертьстоліття постать Хвилювого виявляється яскравою і майже унікальною. От вже хто вповні заслуговував би на титул „політичного політиса“, лише не як титул, а як точне окреслення! Політична парадоксальність цього твердження обумовлена лише складним національним процесом нашого історичного існування, в якому фахи не завжди розподіляються доцільно, зазвичай переплутуються і в якій література взагалі, а письменник зокрема, хоч не хоч, відіграє і відіграють політичну, часто не зовсім зручну (згадайте б невідомого Випицького), роль.

Політичний нерв Хвилювого, треба думати, і потягнув його в революцію, яка для майже юзика була повинна і явищем універсальним, всеохоплюючим, єдиною панопеєю на всі біди. Революції, як він її розумів, вірніш-Легенді Революції, він піддав і свою гарячу юзичку віру, і свій поривний молодечий роман-

(Далі на 4-й стор.)

Будинок Київського університету

вого, бо й на той голод існують у нас різні, часом дивовижні, погляди, а при цій, як не не дивно, серед „другої“ вашої еміграції (отже серед людей, що були або свідками, або й об'єктом того голоду).

Доводилося чути, напр., фразу, що голод 1932-33 рр. був не „лише“, мовляв, на Україні, а й у „цілому СССР“. Фраза ця менш дивувала б в устах пересічного „жителя“ СССР, що дав свого Шаргород чи Зодотові не вийдуть. Але такі речі доводилося чути від людей політичного діяння й політичного думання. Парадоксально, але не один з тих широкукраїнських парадоксів, які так притаманні традиційному у нас браку здібності саме до політичного думання.

Пригадується розмова з бундистом членом УКП й пізніш КПУ (з 15-літнім, до речі, стажем), що вперто повторював той загальник про „голод в цілому СССР“, аж поки не пригадав сам собі курортну розмову з партійним товаришем-москалем, який дивувався: „Дивно, звідки у вас (п. т. на Україні) голод? Мій батько (селівник з московської області) ніколи мені, що у нього потім комори збіжжя“.

Пригадується ще більш моторошна розмова з київським інтелігентом старої дати (та ще й т. зв. старик українцем), який, розуміється, про голод знав (бачив трупи на вулицях), може лише здогадувався, що голод був лише на Україні, але на питання про причини голоду простолюдно закинув: „Думаю, що періодична посуха“.

Правда чи ні, було б множити безкінці. Але винюва цих прикладів (поскільки вони не випадкові і мають певну закономірність) є в нас і в якості своєї убивча. Та винюва дає так образ традиційного думання землі, як і являв тих успіхів, що їх осмислює совєтський режим на психічній землі за останнє чвертьстоліття.

Історична пам'ять була завжди нашим найслабшим місцем — і так тривало цим століттям. Короткі моменти відвізання історичної пам'яті були окреслені бискупом — Крути, Мотомилівка, Базар,

міється підсовєтською) щодо національної приналежності „Слова о полку“ має якнайгуманніше поняття, Володимир Святий чи Ярослав Мудрий уявляє собі з замоскворешськими „бородішниками“ і національну нашу історію підсвідомо починає від Хмельницького і Котляревського... — „Чого і требовалося доказати“, як вчив у своїй нестерпній геометрії царський Кісільов, перекладений тепер на „ві мови“ СССР і уживаний наною в „революційній“ совєтській школі.

Існує досі така легенда: був собі такий націоналіст з лона матері, що підступно увійшов в ряди большевиків; з конспіративними здібностями, яким міг би позазирати агент Інтелігенс Сервіс, служив навіть в ЧК; під маскою комунізму написав свої націоналістичні памфлети і смертю своєю завдав страшного удару Москві.

Словом: Хвилювий-Валерод. При всій романтичній звабі своїй і певній, але лише теоретичній, логічності—легенда ця одверто слабує на панорому підсвідомості і колосальну наївність.

Але рівнобіжно до легенди Хвилювий-Валерод існує (майже співіснує з нею) легенда ч. 2: Хвилювий був з лона матері марксист, комуніст і большевик, а всі ті, які казали, непослідовності, які він робив,—аж до самогубства включно,—робив він саме як послідовний і ортодоксальний член КПУ і ВКП.

Словом: Хвилювий — залізний большевик.

І в цій легенді є безперечно такий спосіб теоретичної логіки і навіть своєрідний романтизм, але й ця легенда знала вже абстрактна і—при конфронтації з життям—виявляється не менше (а може й більш) наивною від першої.

На обидвох цих легендах лежить очевидно печать нашої специфічної задивленості в енаїсний етикет, титула й назив. „Комуніст“, „націоналіст“—етикети все ще в нас модні і на всі явища життя досі всеохоплюючі. Кажу проблему, кожну подію, кожну постать у нас перш за все намагаються

М. ХВИЛЬОВИЙ

АРАБЕСКИ

(Уривки)

IX слово

Город. Я безумно люблю город. Я люблю виходити ввечері із своєї кімнати, йти на шумні бульвари, вивчати шум, нюхати запах бензоду й тоді йти на закриті квартали, щоб побачити японські ліхтарники—так, аджеється—в трикутниках цифр: будинки, на розі, й горять. Я люблю, коли далеко на дальніх мислях ленадах рипить трамвай: щось неможливо нагадує цей рип, щоб постали перед мною теплі образи, як хрустальні дороги, як прозорі-фантастичні лінії (коніки), що я їх уже ніколи не побачу на базарі. Тоді я люблю Еспанію, тому, що вона далека, тому що я фантаст, тому що я ілюзію і кохаю город не так, як інші, тому що город—це Сервантес Сальватора-Мігуель, тому що в битві при Лепанто, тому що в полоні до алжирських п'ратів. Тоді що підходить до мене Марія і каже:

—Nicolas! Я читала сьогодні еспанські новели, і я скажу: Мартінес Сієрра—моє радість, бо в його поведках маленька музика, мелодія слів, як оркестра моєї душі, коли у вишневих садках моєї чумацької країни жовтіють аорі: падають на ягоди крізь темну темряву літньої синьоблузної ночі й падають на стани, щоб прозвучати. Мартінес Сієрра—маленька флейта, веснянка дум про далеку Еспанію.

Ми зупинились на мосту. Гримить поїзд. Над рікою важкі весняні хмари. Тоді Марія дивиться на далекий поїзд, що горить на костьолі і творить поему. Гримить поїзд. Над рікою важкі весняні хмари.

Ніч. Весна. Міст. Марія.

О, Мартінес Сієрра! Тобі, музичному музикантові, твої поведки, де звучить така широка й радісна несія, де мірляди мірляди голубих метеликів над гармонією моєї душі—тобі ілюзія і твої чумацької країни прийди. О, Мартінес Сієрра! Не тільки ти закоханий у акуні, фарби й запах слова—и теж естет. Я вірю, що наші душі

вйдуться десь у мірлядах мірляд голубих метеликів, у цій голубій хуртовині, коли серце так енергійно стисне, наче тазма мавка розкаже океану казку, коли в океанах горять жемчуги, як горить сонце на шляхах моєї чумацької надзвичайної країни. О, Мартінес Сієрра! Про що розповідати тобі? Чи розкажу тобі, як співали наші дівчата білі шведських могил, коли пісня з буркани як сіроока жупа, як геніальний Леонтович у бур'янах мого степового краю? Чи розкажу тобі, як повільною ходою бредуть круторогі волі з молочної фарми? Чи слухав ти вінок із польових дончиків—з подій: як була, як пройшла, як гриміла, як народжувалася молода епоха? Ішла мятелю епоха? Ішла духмяна романтика, і нечутно ходили в борах тіні середньовічних літарів. Бігли вітри із Оходу—сторонки і тривожки. І тоді в ауглах моєї голубої Савойї стояв гул. Через перевали, а азійського степу, з глухої тайги, летіли денеша за денешою.

О, Мартінес Сієрра!

XIV слово

... Коли циркуни на далекому аруйнованому курорті починають монотонний концерт, тоді за косям в порту горить маяк. Маяк блимає, булькиє, погасає на мить, і знову за косям в порту неможливо привабливий вогник. Тоді далеко серед морської мертвоти реве пароплав і несе людей, їхні мукі й сподівання в інші краї, у виноградну даль.

— І от, поет з тієї божественно-незрівняної країни, що, як золота осінь, димить на твоїй патетичній душі, пізнав сірого чортика—й тісно жва з ним і не в сонсі банально-сентиментальної пудри, а так, як може жити художник. Він був страшний нехача, але він міг тільки жовтіти і то в тайзі, і то для утилізації обмеженого кола часто обмежених людей. Поет анав, як далеко одійшов запах тобленіко-старинських бур'янів, що прекрасно пахли цією „Гайдамака“ і „Катерина“, як далеко і „Тіні забутих предків“, і все, що хвилювало юність, а тепер залишило тільки сірого чортика. Поет анав

що в історії народів його божественно незрівняний країні, що, як золота осінь, димить на твоїй патетичній душі, принаймні на першу півсотню літ одведено силою рабської психіки тільки два рядки і то петитом; і на ці два рядки ніхто й ніколи (аж поки пройде півсотні літ!) не зверне уваги. І поет, що крізь огонь своєї бітв'ї побачить нові береги, загине, як Катерина на глухій дорозі невідомості.

...Тоді біжить коник моєї фантазії по першій сніговій дорозі, і летить від його коніг диміння сніжнок. У далекому бору, що ледве мачить, від мороза трусить білою бороною, і якийсь фантазматичний навкруги. Під столом сидить кішечка і муркотить про радість морозного дня. Над оселею адімаються димки й плывуть у тиле небо. І ніхто не розкаже мені: що це?

Пова одинокої оселі, що біли моря, іде залізниця—тупик. І на тупику, коли впаде ввечері слухати, як приливає море, бачиш аруйновані вагони, розірвані снаряди, бачиш руїни.

То пройшла махновщина і зникла в степовій тирі, як задира про дикі татарну. Увечері, коли на малому лимані кричати чайки і десь важко сідають баццани над морем стоїть чіткий місяць і грає чіткими веслами на поверхні сніжної води. На березі, як хрусталь, мелуза. Кажуть, мелуза горить, коли йде агресія. І це, як древні сказання. Тоді в пустельному кутку приморської позоєс рибалки підводять чаймун над кайорою, беруть невід і йдуть в море.

Міцнішає вітер. Вітер із моря. У порту прориває пароплав, але враз змовк: він сьогодні не йде за хвилюрія, бо збирається на ніч неабияка буря. Кайора мотукаєся на обрії й раптом зникає. Тоді з одинокої рабської хати вилізла мати й дивилася в море. І підійшла до неї ще молода жінка, і вони довго стояли на березі.

І сьогодні море казаться, і казаться піддай береги в хуртованих камінях, але не останній шквал. Даль мене табує вода і грає хвиля розкадають гієср. Сходять сонце. І одинокий рабський посьолок зустрічає його золотих вершинних танців.

Театральні нотатки

»Хожденіє Мамає...«

(Нова постава театру-студії Й. Гіриняка).

Привітання на Сан-Домінго українських ДП, — цього нового покоління української еміграції — стало приводом смерті героя театрального виставища „Сон української ночі“ — славного чумака Мамає, прем'єра і дипломата „пашкиської республіки“.

Смерть цього типу українця була логічною потребою й давно бажана. Доцільність цієї смерті не викликала у глядача ніяких сумнівів. Він весело й безжурно сміявся над життєвим шляхом горе-дипломата, зовсім не помічаючи того, що цей горе-дипломат сміється над ним — глядачем. Адже Мамає не тільки візія, — це тільки герой театральних підмостків, а глядач... — герой повсякденного життя й пильного життя. Сміх глядача — чи не був він передчасний?

В продовженні „Сну української ночі“ — новій постанові театральної студії Йосипа Гіриняка — мервий Мамає в парстві живих сучасних мешканців ДП-таборів виявляється однією живою людиною. Прибувши з царства мертвих, несподівано навіть для себе Мамає стає однією з живих серед живих мерців, візії нової еміграції, що сумішно й механічно, як безформні й безособові тіні, сліпо повторюють і виконують славні дала Мамає. В цьому безжалісна гострота сатири і її трагізм.

Сатира — найгостріша зброя, але навіть і вона видається слабкою, щоб перебороти ті фатальні суспільні й політичні закони, які ось уже протягом трьох років міцно заглиблися в нашому еміграційному суспільстві, ведучи його до повної соціальної ізоляції та відриву від рідного краю, до своєрідного паноптикуму.

Виродившись всього спектаклю черговою неточною показкою шлях, який веде до цього паноптикуму. Те, що Мамає називає найбільшого українського філософа „політичного темнотою українського народу“ і що той філософ змушений тікати з неба на дво морське, бо в небі вже українці умурали закласти три академії й десять університетів, якого з глядачів не дивує і не обурює. Бо не лише слаба карикатура, блідий відбиток реального повсякденного життя.

Талановитий автор вистави І. Алексєвич, що гостро і влучно з хронічною точністю вміє помічати й фіксувати всі недоречні

явища повсякденного еміграційного життя, сам настільки отруєний ним, що, впадаючи в крайній лігізм, виступає в виставі як один з експонатів показаного ним паноптикуму. І коли за виставою не відчуваш сміху автора, що безнадійно

АНТИГОНА

(Трагедія Жана Ануї в театрі В. Блавацького)

Констатуємо певний (хоч і невірний) художній ріст ансамблю українських акторів під мистецьким провідом В. Блавацького. На чолі дотеперішнього репертуару цього мистецького ансамблю з'являється без сумніву трагедія Жана Ануї „Антигона“.

Це яскрава річ сучасного французького драматурга, який, навізуючи до класичної грецької тематики і вводячи коментатора-посередника між виконавцями і глядачами, — немов повертає до класичної грецької трагедії, але насправді дає оригінальну, наскрізь сучасну річ.

Основна тема трагедії — вічний і постійний конфлікт між законами людськими і божеськими, між вимогами державної радії і чуттям прив'язаності (родиною любові тут не було), що переходить в почуття обов'язку, а (як у цій трагедії) стає ідеєю фікс молодого, трохи екзальтованого, дівчини (тут Антигона, дочка Едіпа).

В творі Ануї, що є вимов своєрідним продовженням класичних трагедій Софокла, в центрі яких стоїть Едіп, трагедія розгортається на тому відомому факті, коли король Креон забороняє поховати тіло одного з братів Антигони, а Антигона, наперекір цьому, загортає тіло землею і за не її живою замуровують.

П'єса побудована так, що глядач її сприймає, як сучасну (бо такою вона й є) його не вражає, що артисти наскрізь модерно одягнені, п'ють каву і т.п. Сценічне оформлення В. Клеха знову вертає нас в старий (трохи сталізований) світ Геллади, — і все не так гармонійно поєднане, що глядач і не зчується, як углинутий слівце дні з половиною години (п'єса йде без перерви).

З виконавців слід вирізнити в першу чергу, В. Блавацького, який створив цілну, надзвичайно яскраву постать короля Креона, володаря, який свою володарську про-

втілює в паноптикумі, то з тим більшою силою й повнотою брешить гострий сміх і акторів, на чолі з режисером Й. Гіриняком у блискуче виконанні ним ролі Мамає.

Прекрасно задумана й побудована інтермедія зі смертю нагадує старовинне вертепне дійство. Добре знайдене темп і ритм вистави, цілковита зіграність студійців, хороше поставлені танки (В. Перем'яков), скромний екран творить єдину мистецьку сполучку і являють собою ще один осяг в роботі колективу студійців. Е. БЛАКІНІЙ

фесію розуміє як будь-яку іншу професію і виконує її згідно з інтересами держави. Блавацькому вдалося показати глядачам Креона-людину. Обов'язок понад усе — ось кредо Креона. Сцена, коли король довідується про смерть сина та дружини... йде на заїдання міністерської ради, або діалог Креона з Антигоною — є мабуть найкращі з усіх сцен, втілених цим талановитим артистом.

Л. Шапаровська в ролі Антигони добре доповнювала Блавацького. Її до дрібниць продумана і продіювана, інтелігентна, темпераментна гра, що у відновлених місцях переходила в повне трагіко-крещендо — зраджує нам артистку небуденних якостей.

Б. Паздрій в першій вартовому подає добрий образ воїни-службовика. Йому пощастило уникнути шаржу, і це його заслуга.

Добрим був коментатор р. Тимчук, Ісмена (В. Левницька) і решта артистів. П. К.

Сцена з п'єси Ю. Косача „Ордер“ (в постанові театру В. Блавацького). Ця п'єса викликала більше, ніж яка інша вистава останнього сезону, суперечок і дискусій.

Микола Хвильовий

(Закінчення з 3-ї стор.)

тизм, і свій яскравий талант уроженого письменника. А вони були такі сильні й стихійні, що затьмарили Хвильовому його неперобаний тоді політичний розум. І в той спосіб на початку була зроблена Хвильовим його перша і єдина, але й фатальна політична помилка, помилка тим трагічніша, що уникнути її — з багатьох суб'єктивних і об'єктивних причин — Хвильовий, певно, не міг би.

Она то помилка і детермінувала у Хвильового самовбивчий стріт рокованого тринадцятого травня 1938 року. До такого висновку приводить не лише психологічна аналіза біографії й творчості Хвильового, а й свідчення дуже поінформованих сучасників.

Романтичне захоплення письменника справинило політичну помилку: „комунарство“ зі всіма його практичними наслідками. Але коли кризь Легенду Революції почали проступати огидні риси „всесоюзного Івана Івановича“, коли замість „духмяної епохи“ Хвильовий відчув нестерпний сонух відлічної всеросійської кльози, коли побачив наочно, що „революція прогинула“ вулицями його Голубої Савої безнадійно, що хижачий інстинкт Москви зробився ще озвертішим і брутальнішим, а хахлацькість рідних Пилипенків — ще більш вайлуватою і ще більш безнадійною, — тоді у Хвильового наступило не традиційне „розчарування“ з хлипанням та традиційними „слізьми“, лише — вибух. І тоді майже блискавично скрісталізувався в ньому справний політик.

І далі вже йде чинність Хвильового на арені літератури.

Ця чинність, що й започаткував справний політичний чин — серія памфлетів (Хвильовий — Мусульбас зовсім слушно порівняв їх з серією бомб), освітлена в нашій літературі досить докладно, щоб на ній тут довело зупинитися. Це був справний політичний чин, тим більш плідний і в наслідках своїх історичних, що докочаний людиною творчості, а не шаховою гри. Тому „Україна чи Малоросія“ (а це була б найістотнішим уніттям цілої монолітної проблематики Хвильового), паталія — бути нам провісником чи країною, колонією чи метрополією, нацією чи племенем — поставлено було кардинально і на такій ідеї височині, де починається афе філософії нашої культури.

Піонером її став Хвильовий і, власне, так записав історія.

Що значить політично думати — найяскравіше показує нам справа голоду 1932-33 р., яка відіграла таку знаменну роль в біографії Хвильового і на якій зупинилися ми на початку статті зовсім не випадково.

Ця справа, як видно з поданих прикладів (а їх можна було б збагатити прикладами з теренів позасоветських), розкрала в свій час всю різноманітність політичного думання нашого суспільства. І Хвильовий — на тілі цієї немічності — виявив яскравий контраст: для нього відраз була ясною не лише генеза цього голоду (світлотво б.п. Аркадія Любченка), а й як справжньому політику, були ясні політичні наслідки того голоду, наслідки, що їх розмірів (національних, соціальних, біологічних) ми й досі собі не уявляємо... Страта 20-25% „живої“, що так скажемо „ваги“ народу — навіть арифметично — річ дуже поважна. А коли прийдемо під увагу питому вагу цих 20-25%? Розуміється, що зусь, докочаний під режимом СССР, Українці до Малоросії — був велетенський!

Гарячий темперамент зовсім не „єврейського“ гатуку у сполучі з чужиною уявою мистця та ще заше крила рана в суміші, обтяженим „комунарським“ минулим, — ось що нарисувало 13 травня 1933 р. перед зором Хвильового данинський образ, який спокійно прийняти він вже не міг і з яким далі існування було б для нього навіть фізично неможливе.

Андрє ЖІД

З моїм батьком

З усіма іншими іграми мого першого дитинства, як „пацієнти“, перебігли картинки, кубики, вдовольнявся і цілком сам. Я зовсім не мав товаришів... Хоч одного ще добре пригадую, але, на жаль, він не був другом моїх ігор. Коли Марія водила мене до Люксембурзького суду, я зустрівся там з однією дитиною мого віку, тендітним, ніжним і спокійним хлопчиком, білім обличчям якого було закрито великими темними окулярами так, що з ними нічого не можна було розрізнити. Я вже не пам'ятаю його імені, можливо, а його зовсім не знав. Ми називали його агіткою, бо він був одягнений у маленький жакет з білого агіткового хутра.

„Агіткою, чому Ви носите окуляри?“ (Мені здається, що я не говорив з ним на ти).

„Мені болять очі“
„Покажіть їх мені“.
Тоді він зняв огидні окуляри, і його блимаючий, веселий погляд боїся вразив моє серце.

Ми ніколи не гралися вулиці. Я не пригадую собі, щоб ми робили щось інше, крім того, що прогулювалися, йдучи поруч.
Перша дружба не тривала дов-

го, агіткою скоро перестало виходити. О, який поразієм здавався мені Люксембурзький сад!... Але мій справний відчай почався лише тоді, як я дізнався, що агіткою осміло. Марія зустріла на вулиці вилку і розповіла про це матері. Вона говорила зовсім тихо, бо я не повинен був про це чути; але я все ж схопивши її парусі: „Він не може вже знайти своїх уст!“ Це була звичайна дурна фраза, бо ж очі не потрібні для того, щоб шукати уста. Я так власне й подумав, але я був глибоко зворушений. Я пішов до своєї кімнати й плакав. І протягом кількох днів я вправлявся довго заламатися з заплісненими очима і, не відкриваючи їх, ходити навколо. Таким способом я хотів відчувати страждання, які мусіло терпіти агіткою.

Цілою опанованою підготовкою до своїх лекцій на юридичному факультеті, мій батько ледь чи турбувався мною. Він проводив майже цілий день у великому, просторому, депо похмурому робочому кабінеті, до якого я мав доступ лише тоді, коли він мене кликав. Я бачу пера собою мого батька на старій фотографії, з кутуваною обличчям болодою і чорним, до-

світ довгим і кучерявим волоссям. Поза цим портретом я зберіг би в пам'яті лише його надзвичайну лагідність. Моя мати казала мені пізнити, що його колеги дали йому назвишко мужа чесного, і я пізніше дізнався від одного з них, що до батька часто зверталися за порадами.

Я відчував перед своїм батьком дещо лякливу пошану, що поглиблювалася ще більше урочистістю цієї кімнати. Я вступав до неї як до храму. У півтемірній підносилася бібліотечний шар. Грубий килим у виразних темних фарбах глушив шум моїх кроків. Біли одного з двох вікон стовп пухля, посередній кімнати величезний, витятий книгами й наперами стіл. Мій батько діставав грубу книгу, якусь зачавшу історію Норманній чи Бургундій, важкий фоліант, який він клав на бічне опертє крісла і докладно розглядав його зі мною сторінка за сторінкою; він робив це настирливо, як працю старанної комашки. Юрист, стулюючи старий текст з кольоровими ризами малюнків, одночасно мусів думати: дивись, це буде для мого злощасного задоволення! Він робив мені багато задоволення, багато радості ще й тим, що мав сам з того вітху.

Але спогад про робочий кабінет так чітко зберігається в моїй пам'яті ще й тому, що він там завжди читав мені. Мій батько мав у чо-

му відомі особливі погляди, яких моя мати не поділяла. Я часто чув, як вони дискутували про поживу, яку він влаштовував придатною для мозку малої дитини. Такі дискусії виникали часами з приводу слухливості, бо моя мати обстоювала погляд, що дитина повинна слухатися, не питаючи, — чому, тоді як батько прагнув до того, щоб мені все пояснити. Я пригадую собі дуже добре, як моя мати порівнювала дитину — не був я — з гебрейським народом і протестувала, що краще, перш ніж жити в законі, дитині треба жити в законі. Я думаю сьогодні, що мати мала рацію, хоч в ті часи я був неслухняний і завжди давав до розходження думок. Я думаю, що він навчави поступався потребами власного серця скорше, ніж переслідував якийсь метод, коли пропонував мені якусь вітху чи розпачував мене захоплення. Бо він не робив мені нічого такого, чого не міг сам любити й захоплюватися. Французька дитяча література пропонувала тоді лише дурниці, і я думаю, що він мусів уболювати, коли бачив у моїх руках, вапр., книжку мадам Сегюр, а якої я, охоче визнаю це, як і всі діти моєї генерації, мав досить жаде, але дурно задоволення, на шість, захоплення не більше від того, яке я вперше пізнав, коли батько читав мені епосу з Мольєра, уривки з Одіссеї, притюди Зінбада чи Алі-Баба або де-

кі жарту з італійської „Комедії“, як і ті, що розповідаються в „Масках“ М. Залд, книжки, в якій я захоплювався також постатями Арлекіна, Кольомбіна, Полішпелі чи П'єрро після того, як вони говорили до мене голосом мого батька.

Успіх цих читань був такий великий, що мій батько у своєму довір'ї пішов так далеко, що прочитав мені початок Книги Іова. Це був експеримент, при якому хотіла бути присутньою моя мати; тому він читав не як звичайно в бібліотечі, а в малому салоні, де почувалося більше в своїй атмосфері. Я не міг би звичайно прислухатися, що відразу зрозумів всю красу цього священного тексту, але не читання, це зовсім певно, справляло на мене глибоке враження як своїх урочистістю, так і поважним голосом мого батька та виразом обличчя матері, що сиділа закривши очі, виявляючи свій побожний настрій чи приховуючи його, і відкривала їх тільки тоді, коли хотіла кинути на мене погляд, повний любові, питального очікування й сподівання.

Часто гарячим літнім вечорами, коли ми не дуже пізно сідали за вечерею і мій батько не був дуже обтяжений працею, він читав мені:

„Ходімо, мій малий друже, трошки зі мною прогулятися!“

Він ніколи не називав мене бляхцем, як „своєю маленькою дитиною“.

Десятирічна школа в українському селі.

Наука й техніка

Сенсаційне повідомлення про секретну зброю

(Продовження з ч. 39 (191) „У. В.“)

Німці мало не бомбардували Нью-Йорк Техніка змінила віддаль кордонів

З 1944 року Німеччина будувала підводні човни, які могли б уразити під обстрілом Нью-Йорк стрільнями V-2. Зазначені стрільні передбачалося випустити на глибині 10 метрів під водою, і щоб зберегти підводний човен від піддачі надзвичайної сили, початкова швидкість V-2 на момент вилету була доведена майже до нуля. Проте, підводний човен розвивав шалену швидкість в момент вилету V-2, що було наслідком раптової зміни загальної ваги човна. Але й ця проблема німці успішно вирішили, і лише капітуляція перешкодила їм скористатися з цієї страшної зброї.

Звичайно, військова техніка думка правдою не лише над нападаючою зброєю, а також і над проблемами зв'язаними з занепокоєнням ворожим атакам.

Проте, завдання боротьби з ракетно-стріляними і атомними бомбами надзвичайно тяжке, і чого в цій галузі вдалося досягти, залишається таємницею кожної держави окрема.

Німці, передаючи переможцям креслярські рисунки, моделі і виготовлені реліквії „зброї“, нічого похитливого не могли сказати з приводу боротьби з нею.

Війна 1939 року була війною великих територіальних інвазій, проте, в період її завершення відкрились нові перспективи ведення війни, де атомна бомба протиставлена німецьким V-1 і V-2. Якщо війна 1918 року ввела тактику танкових і блискавичних наступів, то 1945 рік був вісником нової технічної доби, характерним моментом, що сполучує V-зброю з атомною бомбою в одне тактичне ціле.

Безпека народу, життя і смерть мільйонів людей залежить від таємничого приладу, який легко сховати до дури кишень. Новий магнетрон, найважливіший елемент радариного апарату, дає можливість, пускаючи надкороткі хвилі (сантиметрові хвилі) устанавити наближення ворожих літаків, вже з далекої віддалі. Сучасна військова техніка свідчить про те, що Англія стає частинною континенту, кордони Америки перенесені до Франції, а сама Франція стає передовою лінією Європи. В цю добу секретної зброї, розміром як допотопна потвора чи малесенька пшівка, заперечені всі закони безпеки народів і держав.

Подав за „Нувель де Франс“ О. Розумовський.

Заклик

Закликаємо всі самоуправні органи у всіх 3-х зонах (Зона Рад, командирів таборів, референтів, курієрів, бачків і т. д.) вислати всіх можливих заходів для того, щоб віднайти зброю зброї, що вилетіла з рук наших людей в ІРО та в його підбудові — нусти в їх добре прозорового нашою державою інтересу доводити зусиль.

Для того, щоб ніхто не відмовився від вивчення англійської мови. Брак українських інструкторів треба заступити чужонаціональними інструкторами. Також треба відносно стимулювати участь у парвничальних курсах.

Цей залик пішов до Вас за посередництвом преси тому, що дотеперішні досягнення в напрямі вивчення англійської мови є замали, коли зважити величезні запотребування в нашій державі намір саями безпосередньо боронити наших інтересів.

Організаційний Відділ ЦПУЕ.

Останні дні перед розіграми

СКС, організовуючи допоміжну лотерію, мала на увазі в першу чергу прийти з допомогою тим, хто найбільше потребує. А також від теоретично пору в нашій еміграції не мало.

Кілька сот хворих відкритою туберкулозою, сотні сліпих і безногих за кордоном України, сотні інвалідів обох світових воєн, що й в першу чергу треба помістити. Крім того, ще кілька соток тих, кому відновлення можливості даної еміграції, тобто старий і пенсій. Всі вони чекають допомоги. А ця допомога може дати тільки сама українська громада. Ми майже повністю відокремлені від світу. А коли і отримують деяку допомогу від наших американських братів, то не позбавляємо їх від виставлення. Наші потреби великі, ми їм даємо можливість розвинути.

Кілька тисяч уже везуться продавати під лотерію. Між іншим середок СКС продавали квитки по ціні 2 НМ. Лотерія користується безумовним успіхом. В деяких місцевостях збирають квитки. Чим більше до терміну розіграшу лотерії, тим більше зростає зацікавленість лотерією. Кожний міський мешканець хоче мати свою лотерію, щоб бути в курсі.

Книжкові новини

1. Федір Луцько „Пізната одаблудина ліній“, В-во „ЯП“, об'єм 120 х 18, 1948 року стор. 134, ціна 8 НМ.
2. П. Таборенко „Панцерний поїзд“, „Стрілець“ Люблін, 1948 р. стор. 68, (Бібліотека пластового напівкнижки).
3. „Малі аркти“ ч. 3, записки для української літератури О.П.П., ціна 2 НМ, ст. 24, 1948 р., на чужині.

Двоє змагань з футболу

Н.УЛЬМ. 6 травня 1948 р. місцева спортова дружина Української гімназії „Довбуш“ розіграла товариські змагання з гімназійною дружиною „Пробій“ з Миттенвальду. З першого погляду вдало фізичну перевагу юнаків з Миттенвальду: здорові, осмалені гірським сонцем, роблять добре враження. Змагання почалося о год. 15-й. Малі „довбушеники“ накладають гостям темп і завзятим хочуть перемогти фізичну перевагу. Перша половина гри належить цілком до господарів: на двадцятій хвилині Юрій Білоус забиває з карного перший гол. Рахунок підвищує Камешка, доводячи жертвність дружини заслууженою перемогою до 2:0.

Та початок другої половини показує, що запаси енергії напад „Довбуша“ вичерпані недовільно. Гра переноситься на поле господарів, а поодинокі випадки „Довбуша“ не дають бажаних наслідків. Оборона відбиває напади гостей, але заламується, коли під час натиску на карнім полі суддя дає свисток для карного, а потім визнає голу, бо після свистка м'яч був забитий до воріт.

Несправедливе зарахування цих воріт викликає апатію до гри (чому ж не було протесту капітана?). „Пробій“ використовує запал духа господарів і натиском здобуває ще дальші два стріли. Висхід 2:2 — але суддя зарахував 3:2 в некористь „Довбуша“. Публіки було коло 300 осіб. Суддя п. Дмитерко.

ЦУФФЕНГАВЗЕН.

В суботу 8 травня ц. р. Новоульміський „Довбуш“ виїжджав до Цуффенгавзену на запрошення юнаків з „Дністра“. Змагання визначили на год. 15-у, але не подбали про приватність своїх гравців — вони пішли на інші змагання, виставивши запасних. За браком списку, гра почалася о 15-й год. 20 хв. Сильний фізично „Довбуш“ легко закінчив першу половину гри з наслідком 3:0. Для ритування ситуації юнаки „Дністра“ кличуть на оборону своїх воріт старшого гравця, який, проте, пропускає аж чотири голи. Ці малозначні товариські змагання „Довбуш“ закінчує з рахунком 7:0. На відплатні змагання, що мають відбутися в Н.Ульмі, юнаки „Дністра“ обіцяють виступити в повному складі.

Публіки було мало, порота здобули: двоє Білоус В., а решту Кушлага, Струмешний, Мельник, Камешка та Білоус Ю.

Ф. ЧЕРНЯВСЬКИЙ.

ШАХИ

До перани шахової літератури належить „безсмертна партія“, грана в 1881 р. в Лондоні між Андерсеном і Кісеріцьким.

Білі - Андерсен, чорні - Кісеріцький

1. e2-e4, e7-e5; 2. f2-f4, e5xf4; 3. Bf1-c4, d4-d5; 4. Kp.e1-f1, b7-b5. Повинен був Be8-b7 грати. 5. Bc4xb5, Kgs8-f6; 6. Kgl-f3, Dh4-h6. При гамбіті бігуна пайраше Dh4

—h5. Чорний намагався притупити поле h5 для наступу конем. 7. d2-d3, Kf6-h5; 8. Kf3-h4 лавіраше. 9. Kf3-g3+ і виграє швидше. Також Kp.f1-g1 або f2 не рятую становища, бо Dh6-b6+ і виграє фігуру. 8... Dh6-g5; 9. Kf4-f5, e7-e6. Який чорний ходи би g7-g6, тоді гра вилетіла б так: 9... Kf7-g6; 10. h2-h4, Kf5-g3+ (так само Dg5-f6 палезить 11. Kf1-e3; 11. Kp.f1-e1, Dg5-f6 (кози 6 Dg5-h5, тоді 12. Kf3-g3; 12. Kf5-g3, f4 g3; 13. Dd1-e2, Bf1-g1. Білі стоять дуже добре. 10. Dh1-g1. Жертва фігури обчислена на латичку мету. 10... e6xb5; 11. g2-g4, Kf5-f6; 12. h2-h4, Dg5-g5; 13. h4-h5, Dg6-g5; 14. Dd1-f3. Дозволи бити бігуна на b5, бо прихисовані ходами чорні можуть стратити даму, тобто, Be1xf4 14... Kf5-g5 врно, бо грати даму. 15. Be1xf4, Dg5-f6; 16. Kf1-e3, Bf5-e5; 17. Kc3-d3, Df6xb2; 18. Bf4-d6. Значимий хід! Білі з розрахунком закінчили мету на a1 підбиттям. 18... Dh2xb1+ або 18... Bc5xd6; 19. Kf5-d6+, Kpe8-d8; 20. Kd5xf7+, Kpd8-e8; 21. Kf7-d6+, Kpe8-d8; 22. Df3-f8 мат. 19. Kp.f1-e2, Bc5xf1. Зрозуміло, що дама a1-g1 не може, бо 20. Kf3xf7+, Kpe8-d8; 21. Bb6-e7 і мат. 20. e4-e5 рішальний хід! Тим ходом пішах g7 лишився без оборони. 20... Kf8-ab, або f7-f6, або Bc8-b7 білі виграють через 21. Kf5xf7+, Kpe8-f7; 22. Kd5-f6, Kp.f7-g7; 23. Kf6-e8+, якщо 21... Kpe8-d8; 22. Df3-f7 і т. д. 21. Kf5-g7+, Kpe8-d8; 22. Df3-f6+, Kgs8-f6; 23. Bb6-e7 мат.

Українські юнаки першуними!

Юнори Нового Ульму здобули першість Крайсу Новий Ульм в дружинних змаганнях, організованих через Швейцарський Шахферай Ангбурґ. Висхід 7:11 на користь українців. М. Зе-К.

РОЗШУКИ

— Дядька Івана Ковтика та інших знайомих шукає племянник Ярепенко Дмитро. Писати на „Українські Вісті“. 545-1

— Василя Ларшко, що жив у Регенсбурзі, Ganghofer-Siedlung, Maria-Herber-Straße 932, розшукує Лоніа Cytlor, 66 Wildwood Ave Fords, N.Y., USA. 563-2

— Павла Павука з Морішеш п. Яворів шукає: Peter Pasichnyk, 976 Mag-pia ave, Winnipeg, Manito, Canada. 560-2

— Хто знає про долю Гаврилика Трохима (останньо перебував в полоні в Берліні), Дубонія Сергія і Дубонія Івана (що з 1918 року перебували у Франції), Галета Степана, Баєва Василя Миколайовича, агронома Козюка Віктора Михайловича, Жука Омеляна Борисовича, — прошу співізнати на адресу: Hawrylak Wassyl, Ansbach, Karolinenstr. 2. 484-3

— Євгена шукає Віра Тольчінська. Neu-Ulm, Reinhardt-Kaserne, E 71. 574-10

— Рідних і знайомих пошукує Діорновий Григорій — (13b) Pfarrkirchen, Aufbauschule — US-Zone. 569-4

— Рідні та знайомі із села Лисогорського відшукати на адресу: Chrapin Wassyl, Fulda, Jugendherberge, DP-Hospital. 568-1

— Сестри Ніна і Анна розшукують брата Андрія Шевченка з синами Григорієм та Олександром. Писати: Julia Bosenko, Hannover, 76 DPACS, Block 10/9. 571-8

— Соколова Бориса пошукує батько — табір Гамновер, Меккерштрассе 21. 572-2

Маємо на склені:

1. Фізика част. 2 (зук і теплота) 25 НМ
2. Фізика „ 3 (електрика і оптика) 30 „
3. Геометрія част. 1 (планіметрія) 20 „
4. Геометрія „ 2 (стереометрія) 20 „
5. Збірник вправ і задач з арифметики 20 „
6. Зоологія 22 „
7. Географія частин світу 21 „
8. Збірник алгебраїчних задач 15 „
9. Ботаніка 15 „
10. Латинська граматика част. 1 15 „
11. Латинська граматика „ 2 15 „
12. Історія української літератури ч. 1 680 „
13. Історія української літератури ч. 2 8 „
14. Історія середньовіччя 10 „
15. Нова історія 11 „
16. Географія України 8 „
17. Логіка 5 „
18. Числа для 1 класу пар. шк. (буквар) 5 „
19. Числа „ 3 „ „ „ 10 „
20. Числа „ 4 „ „ „ 12 „

Verlag „Ridna Schkola“ Hannover
Möckernstraße 29 561-1

НОВА КНИЖКА

П. Таборенко

„ПАНЦЕРНИЙ ПОЇЗД“

„Стрілець“ замовити:

Plastun, Augsburg 2, Postfach

573-3

Клавдія з Корнієннів БЕЗРУЧНО

Плода командира 6-ї Січової стрілецької дивізії Армії Української Народної Республіки генштабу генерал-хорунжого Марка Безручка, колиш. голова „Союзу Українок“ і Гуманітарної Секції у Варшаві, народжена 31. травня 1889 р. в Харкові, померла 15. квітня 1948 р. в Бразилі, у Горішній Австрії, після довгої, важкої недуги, причащена Найсвятішими Тайнами. Похорон відбувся 20. квітня 1948 р. в каліні на цвинтарі в Бразилі. Про цю важку втрату повідомляють українське громадянство.

Старшина й стрілець 6-ї Січової стрілецької дивізії

Вияснення

Повідомляю мешканців українського табору в Етсінгені, Управу табору та північ: кобзаря Данила Крайченка та адміністратора сотника Анатолія Шевченка, що я не маю змоги прибути з доповіддю „Україна в контиборі“ з таких причин: обидві телеграми спішилися на два дні, крім цього, в самому таборі досі не доставили перебіває не заклади в задовільному стані, що й спричинилося до моєї відсутності.

З глибокою повагою і вибаченням
Лев Орягора.

Валентина Спілка
„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“
РЕДАГУЄ КОЛЕГІ

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ

Редколлеґа застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу зміни дописів листуватися лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати на окремих редакторів, а Редакції.

Redaktion „Ukrainische Wiste“
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10

Редколлеґа приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „Е“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи. Авторизовані: European Command Civil Affairs Division APO 757 — At 3837 — GEC-AGO — Н. Маг 1948

Druck: Ukrainische Zeitung
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10